

**Písemná zkouška z Matematiky IV pro IES FSV UK (E)**  
**LS 2011-2012**

---

**Příklad 1:** Najděte všechna řešení diferenční rovnice

$$y(n+3) - y(n+2) + 9y(n+1) - 9y(n) = n \cdot (-1)^n.$$

Pro která z těchto řešení existuje limita  $\lim_{n \rightarrow +\infty} y(2n)$ ? Jakých hodnot může tato limita nabývat? (12 bodů)

**Příklad 2:** Najděte všechna maximální řešení diferenciální rovnice:

$$y' = \frac{4x^2 + 6xy + 3y^2}{xy} \quad (12 \text{ bodů})$$

**Příklad 3:** Uvažujme následující autonomní rovnici:

$$y' = (1+y) \cdot \sqrt[3]{y(y-1)^2}$$

Na základě vyšetření definičních oborů a průběhu řešení určete a načrtněte následující množiny:

- (a) Množinu bodů v  $\mathbf{R}^2$ , kterými prochází více než jedno maximální řešení.
- (b) Množinu bodů v  $\mathbf{R}^2$ , kterými prochází právě jedno maximální řešení.
- (c) Množinu bodů v  $\mathbf{R}^2$ , kterými prochází právě jedno řešení definované na  $\mathbf{R}$ .
- (d) Množinu bodů v  $\mathbf{R}^2$ , kterými prochází nějaké rostoucí maximální řešení.

(12 bodů)

**Příklad 4:** Uvažujme následující diferenciální rovnici:

$$y' + \frac{y}{\cos x} = \frac{\cos x}{y}$$

Ukažte, že existuje její řešení splňující počáteční podmínku  $y(0) = -\sqrt{2}$ , a vypočtěte jeho tvar na okolí bodu 0. (12 bodů)

**Příklad 5:** Najděte fundamentální systém řešení soustavy

$$\mathbf{y}' = \begin{pmatrix} -8 & 25 & -18 \\ -7 & 16 & -10 \\ -7 & 13 & -7 \end{pmatrix} \cdot \mathbf{y}.$$

Pro každé řešení  $\mathbf{y}$  soustavy spočtěte  $\lim_{x \rightarrow -\infty} e^x \cdot y_1(x)$ . (12 bodů)

---

**Výsledky písemky z Matematiky IV pro IES FSV UK (E)**  
**LS 2011-2012**

**Příklad 1:**  $\{y(n)\} = \left\{ \left(-\frac{n}{20} + \frac{7}{200}\right) \cdot (-1)^n + a + b \cdot 3^n \cos \frac{n\pi}{2} + c \cdot 3^n \sin \frac{n\pi}{2} \right\}$ ,  $a, b, c \in \mathbf{R}$ .  $\lim_{n \rightarrow +\infty} y(2n)$  existuje, právě když  $b = 0$ . Tato limita je pak rovna  $-\infty$ .

**Příklad 2:** Maximální řešení jsou:

$$y(x) = -x, x \in (-\infty, 0); y(x) = -x, x \in (0, +\infty);$$

$$y(x) = -2x, x \in (-\infty, 0); y(x) = -2x, x \in (0, +\infty);$$

V následujících řešeních je  $c \in \mathbf{R}$  libovolné.

$$y(x) = \frac{x}{2} (x^2 e^c - 4 + x e^{c/2} \sqrt{x^2 e - 4}), x \in (-\infty, -2e^{-c/2})$$

$$y(x) = \frac{x}{2} (x^2 e^c - 4 - x e^{c/2} \sqrt{x^2 e - 4}), x \in (-\infty, -2e^{-c/2})$$

$$y(x) = \frac{x}{2} (x^2 e^c - 4 + x e^{c/2} \sqrt{x^2 e - 4}), x \in (2e^{-c/2}, +\infty)$$

$$y(x) = \frac{x}{2} (x^2 e^c - 4 - x e^{c/2} \sqrt{x^2 e - 4}), x \in (2e^{-c/2}, +\infty)$$

$$y(x) = \frac{x}{2} (-x^2 e^c - 4 + x e^{c/2} \sqrt{x^2 e + 4}), x \in (-\infty, 0)$$

$$y(x) = \frac{x}{2} (-x^2 e^c - 4 - x e^{c/2} \sqrt{x^2 e + 4}), x \in (-\infty, 0)$$

$$y(x) = \frac{x}{2} (-x^2 e^c - 4 + x e^{c/2} \sqrt{x^2 e + 4}), x \in (0, +\infty)$$

$$y(x) = \frac{x}{2} (-x^2 e^c - 4 - x e^{c/2} \sqrt{x^2 e + 4}), x \in (0, +\infty)$$

**Příklad 3:**

(a)  $\{[u, v] \in \mathbf{R}^2 : v \in \langle 0, +\infty \rangle\}$

(b)  $\{[u, v] \in \mathbf{R}^2 : v \in (-\infty, 0)\}$

(c)  $\{[u, v] \in \mathbf{R}^2 : v \in \langle -1, 0 \rangle \cup (0, 1)\}$

(d)  $\{[u, v] \in \mathbf{R}^2 : v \in (-\infty, -1)\}$

**Příklad 4:**  $y(x) = -\sqrt{2 \cdot \frac{1-\sin x}{1+\sin x} \cdot (1 - \sin x - 2 \log(1 - \sin x))}$

**Příklad 5:** Fundamentální systém tvoří například trojice vektorových funkcí:

$$\mathbf{y}^1(x) = [-\frac{1}{2}e^{3x}, \frac{1}{2}e^{3x}, e^{3x}], \mathbf{y}^2(x) = [e^{-x}, e^{-x}, e^{-x}], \mathbf{y}^3(x) = [xe^{-x} - \frac{1}{7}e^{-x}, xe^{-x}, xe^{-x}].$$

Obecné řešení pak má tvar  $\mathbf{y} = a\mathbf{y}^1 + b\mathbf{y}^2 + c\mathbf{y}^3$ .

Má-li  $\mathbf{y}$  tento tvar, pak limita funkce  $e^x y_1(x)$  v  $-\infty$  je rovna:

$-\infty$ , pokud  $c > 0$ ;  $+\infty$ , pokud  $c < 0$ ;

$b$ , pokud  $c = 0$ .